యం. లూకా

అపకారికి....

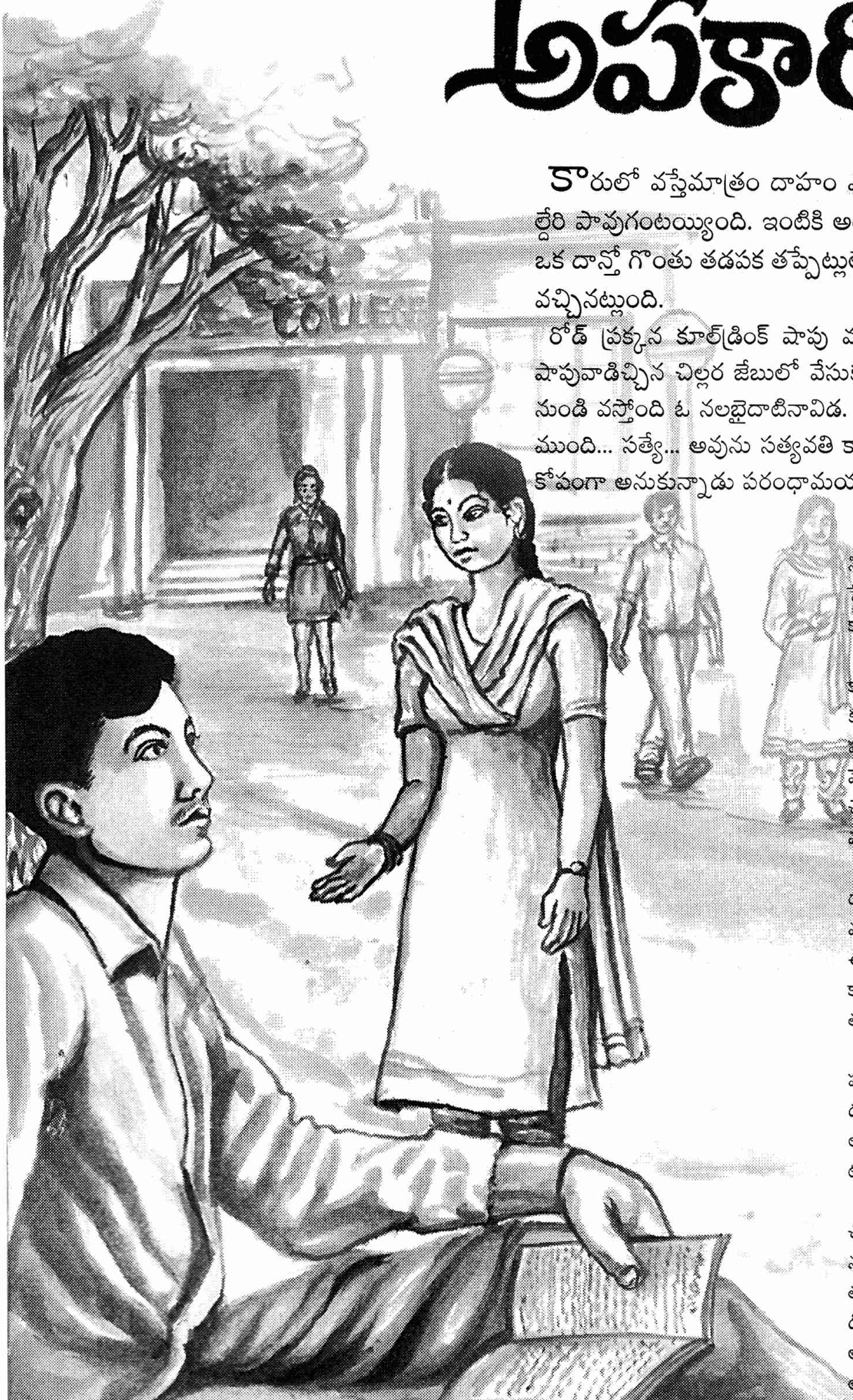

కారులో వస్తేమాత్రం దాహం ఎందుకవదూ? ఆఫీసు నుండి బయల్దేరి పావుగంటయ్యింది. ఇంటికి అరగంట ప్రయాణం. మధ్యలోనే ఏదో ఒక దాన్తో గొంతు తడపక తప్పేట్లులేదు. జూలై నెల్లో రెండో ఎండాకాలం వచ్చినట్లుంది.

రోడ్ ప్రక్కన కూల్‌డ్రింక్ షాపు ముందు కారాపాడు. కూల్‌డ్రింక్ తాగి, షాపువాడిచ్చిన చిల్లర జేబులో వేసుకుంటుంటే ప్రక్కనున్న కిరాణాషాపులో నుండి వస్తోంది ఓ నలభైదాటినావిడ. 'సత్యవతిలాగుందే, సత్యవతి లాగుందే ముంది... సత్యే... అవును సత్యవతి కాదు సత్యభామ.. అహ.. అసత్యభామ' కోపంగా అనుకున్నాడు పరంధామయ్య.

ఒకప్పుడైతే ఆ ముక్క మనసులో అనుకోటానికి కూడా భయపడేవాడు. ఇరవై ఏళ్ళక్రితం ఆ పేరు తలచుకుంటే వణుకొచ్చేది. భయంవల్ల కాదు, కోపం, అసహ్యం, జుగుప్స సత్యంటే.

ఇంటికి సంబంధించిన సరుకుల సంచి కాబోలు బరువుగా ఉంటే ఈ చేతిలోకి మార్చుకుంది. కట్టుకున్న చీర ఆమె ఆర్థిక లేమిని తెలుపుతుంది. పరంధామయ్యను దాటుకుంటూ వెళ్తుంటే పలకరిద్దామా అనుకున్నాడు. ఆమె చేసిన పనికి మామూలుగా అయితే జన్మలో ముఖం చూడరు.

కానీ ఇప్పటి పరంధామయ్య ఒకప్పటి పరంధామ్ కాదు. చాలా నేర్చుకున్నాడు. అప్పటి వయసూకాదు. అయినా 'అయినా తనిప్పుడు ఈ స్థితిలో వున్నాడంటే కారణం ఆమె కదూ. కాబట్టి నిజానికి కక్ష పెంచుకోవటంకన్నా కృతజ్ఞతలు చెప్పుకోవాలేమో' నవ్వొచ్చింది.

ఇరవై ఏళ్ళ కిందటి మానసిక స్థితిలోనే ఉండి పగతీర్చుకోవాలనుకుంటే, సంఘంలో ఇప్పుడున్న తన స్థితికి సత్యవతిని ఏమైనా చేయగలడు, చేయించగలడు కూడా... చివరికి తటపటాయింపుపోయి పలకరించటానికే సిద్ధపడ్డాడు.

'సత్యవతీ..' పిలిచాడు. వెనక్కి తిరిగి చూసింది. గుర్తుపట్టినట్టు లేదు. 'లేక గుర్తుపట్టీ నటిస్తుందా? అయినా మహానటి కదా. అప్పట్లో తన ఖర్మకాలి తను చదివే కాలేజీలో తగలబడింది కానీ... అదే ఆ రోజుల్లో సిన్మాల్లోకెళ్తేనా... అగ్ర నటీమణులకు అన్నం కూడా పుట్టేది కాదు. అంత నటి, జీవితనటి.. దీని బతుకే నటన కదా... ఎవరి దగ్గర ఎంతవరకు ఎట్లా నటించాలో నేర్చిన ఒకప్పటి నెరజాణ.' కసిగా అనుకు

అదండీ విషయం

''సుబ్బారావుగారూ! మీ భార్య 'భార్యాభర్తలు కలకాలం కల్సి ఉండేదెలా?' అనే పుస్తకం వ్రాసారు కదా. ఆమెను ఒకసారి పిలవండి. ఇంటర్వ్యూ చేయాలి'' అన్నాడు విలేకరి.

''ఆమె ఆరునెలల క్రితమే నాతో విడాకులు తీసుకుని పుట్టింటికి వెళ్లిపోయింది'' చెప్పాడు సుబ్బారావు.

పాలసీ

''నువ్వు ఇన్ని ఎల్ఐసి పాలసీలు ఎలా చేయిస్తున్నావు?'' అడిగాడు రాము.

''నేను స్వతహాగా కవిని కాబట్టి'' చెప్పాడు శ్రీను.

''అయితే?''

''ముందుగా ఎవరినైనా పాలసీ చేయమని అడుగుతాను. చెయ్యను అంటే నా కవిత వినిపిస్తాను. ఆ దెబ్బతో పాలసీ చేస్తారు.''

-షేక్ అస్లాం షరీఫ్ (శాంతినగర్)

మందులు

''ముగ్గురు పేషెంట్లలో ఇద్దరు చనిపోయారా? అయితే నేను ఇచ్చిన మందులు ఇవ్వలేదా సిస్టర్?'' ప్రశ్నించాడు డాక్టర్.

''సారీ డాక్టర్! బ్రతికిన ఆ ఒక్క పేషెంట్‌కి మాత్రమే మీరిచ్చిన మందులు ఇవ్వడం మరచిపోయాను'' చెప్పింది సిస్టర్.

- బి.శ్రీవిద్య (సికింద్రాబాద్)

శత్రువు

''ఆడదానికి శత్రువు ఆడదే అంటారు కదా. ఎందుకని?'' అడిగింది రాధ.

''ఎందుకంటే ఆడవాళ్ళతో శత్రుత్వం పెట్టుకునేంత ధైర్యం మగవాళ్ళకు ఉండదు కాబట్టి'' చెప్పింది మేనక.

- ఎస్.జ్యోత్స్న సురేష్ (కర్నూలు)

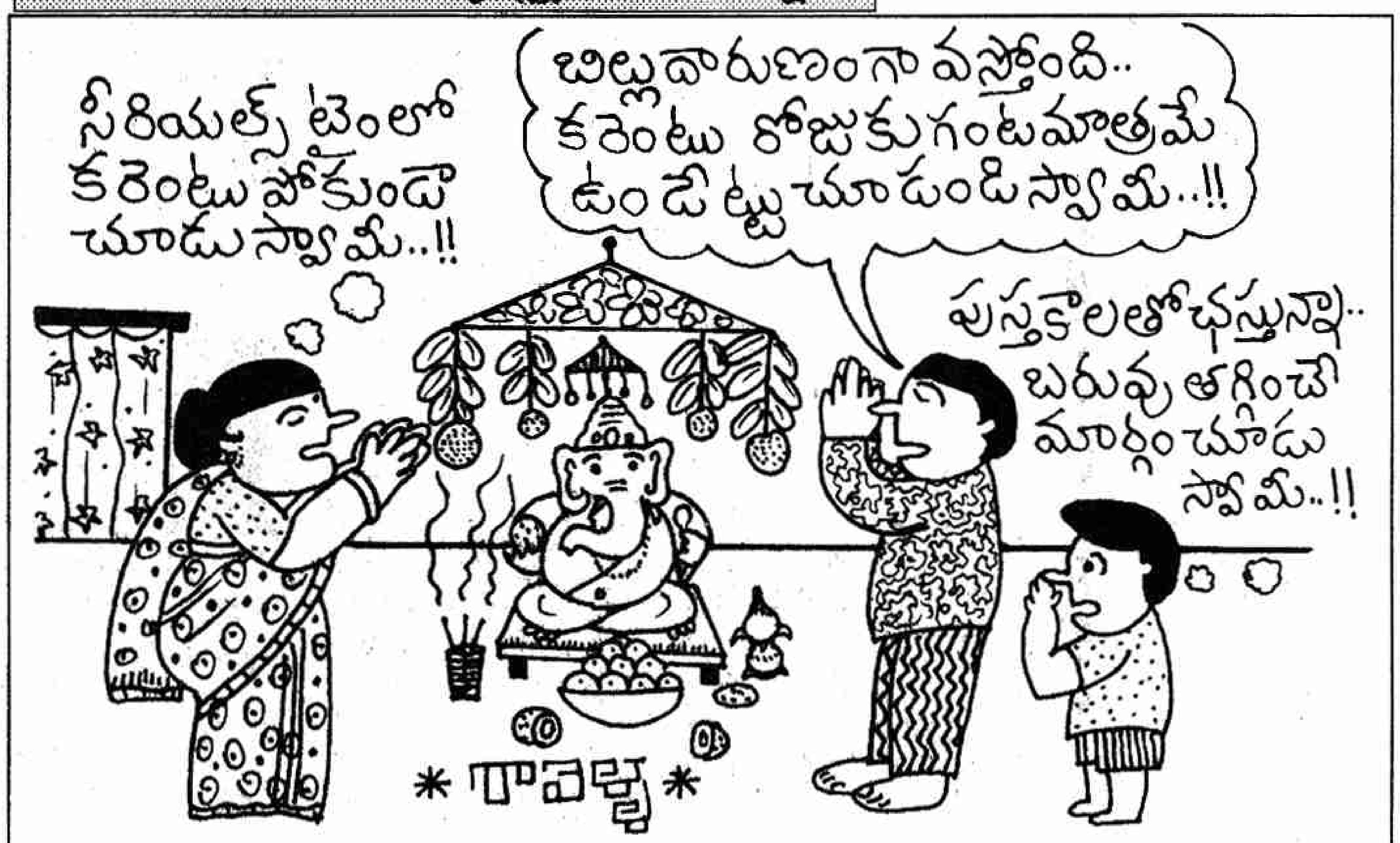

న్నాడు.

"నేను పరంధామయ్యను.. అంటే... అదే పరంధామ్.."

"ఓ. నువ్వా.. సుభాని.. అర్జునరావు కలిసి ఉండే వాళ్ళు. అవునూ మీ ముగ్గురికీ కలిపి ఏదో పేరుండాలే, ఆ.. మిత్రత్రయం."

"ఎక్కడుంటున్నావ్?" అడిగాడు.

"శారదానగర్." చెప్పింది.

'లోక్లాస్ లొకాలిటీ...' మనసులో అనుకున్నాడు. తనెక్కడుందీ, ఏం చేస్తుందీ చెప్పాలనిపించింది. ఒకరకంగా నేను నీకన్నా ఎన్నోరెట్లు బాగున్నాను అని చెప్పి తన కసినంతా తీర్చుకోవాలని తపనగా ఉంది.

"కారెక్కు, మీ ఇంటి దగ్గర దించుతాను." తన ఉన్నత స్థితిని తెలపాలనే దర్పంతో అన్నాడు.

"అబ్బే! ఇక్కడికి చాలాదగ్గర" తన స్థితిని దాచే ప్రయత్నంతో చెప్పింది.

"పర్వాలేదు ఎక్కు" డోర్ తీశాడు.

ఇక తప్పదన్నట్టు ఎక్కింది. అరకిలోమీటరు లోపు ప్రయాణం. "ఇక్కడాపు" అంది.

కారు దిగి ఆమె నడుస్తుంటే... వెనుకే వెళ్ళాడు. అతి సాధారణమయిన ఇల్లు. తాళం తీసి లోపలికి వెళ్ళి కుర్చీ చూయించింది. మంచినీళ్ళిచ్చింది. తాగుతుంటే గతంలో తనను మూడు చెరువుల నీళ్ళు తాగించిన సంగతి గుర్తొచ్చి నీళ్ళు చేదయ్యాయి.

"మీవారూ?"

"పోయి ఆర్నెల్లయింది." చాలా కాజువల్‌గా చెప్పింది. అప్పుడు గమనించాడు ముఖాన బొట్టు లేకపోవడం.

"అయ్యో.. మరి.." ఇంకేదో అడగబోయాడు.

"రాజారావుని చేసుకున్నాను."

"ఆటలు బాగా ఆడేవాడు. అతనేనా?"

అవునంటూ ఎదురుగా గోడకి వేలాడుతున్న ఫోటో చూయించింది. కాలేజీలో పెద్దగా మంచి పేరు లేదు రాజారావుకి. చిల్లర రకం.

"నేను తెచ్చిన ఆస్తి మొత్తం నాశనం చేశాడు. లేని వ్యసనమంటూ లేదు. చివరికి ఆరోగ్యం పాడై..."

ఆమె భర్త గురించి చెప్తుంటే సానుభూతిగా చూశాడు. "మరి పిల్లలు?"

"లేరు" ముక్తసరిగా చెప్పింది.

'ఉంటే వాళ్ళకీ ఈ మనస్థత్వమే వచ్చేది. ఇంకొంతమంది బలయ్యేవాళ్ళు... నీకు పిల్లలు లేకపోవటం జనం చేసుకున్న అదృష్టం' లోపల అనుకు

న్నాడు.

"మరి ఇప్పుడు ఒంటరిగా.." [illegible] గాడు.

"అయినవాళ్ళందరూ దూరమ[illegible] నేమో చాలా అప్పులు నాకు [illegible] చేశాడు. ఈ ఇల్లు కూడా తాకట్టులో [illegible] జుల్లో వేలం వేస్తారట, కోర్టు నోటీసొ[illegible] చిన్న ఉద్యోగం చూసుకుంటా."

కుర్చీ, మంచం తప్ప సామానేమీ క[illegible] ఇంట్లో ఇంకా వివరాలేమీ తెలుసుకో[illegible] "సరే నేవెళ్తాను" లేచాడు పరంధామయ[illegible] కైనా భోజనానికి ఉండమనలేదు సత్యవతి

'పాపం' అనుకున్నాడు పరంధామయ[illegible] వస్తూ. 'ఎట్లాంటి మనిషి ఎట్లా అయిపో[illegible] కూడా అనుకోకుండా ఉండలేకపోయాడు [illegible] డ్రైవింగ్ మీదున్నా మనసు గతంలోకి వెళ్ళి[illegible]

★ ★ ★

కాలేజీ మొత్తంలోనే కాదు. ప్రపంచంలో[illegible] వతి అంత అహంకారం ఉన్న ఆడది లేదని [illegible] చదివే చాలామంది విద్యార్థుల అభిప్రాయం

"అర్జునా! నిన్న సెకండియర్ రంగారావు[illegible] పించిందటగా!" అడిగాడు సుభాని.

"ఎవర్రా?" చుట్టూ చూస్తూ అన్నాడు.

"ఇంకెవర్రా! కాలేజీ గోలపిల్ల."

"ఆమె బారిన పడకుండా ఉండటమే [illegible] ష్టంరా!"

"మనకెందుకు. ఎప్పుడన్నా పలకరిస్తే [illegible] కుదాం! లేకపోతే..."

"ఆ! మాటలేలే! కనబడితే బాగానే పళ్ళికి[illegible] కుంటూ ఎగురుకుంటూ ఎదురుగా వెళ్తావ్[illegible] అన్నాడు అర్జునరావు.

"నిజమే! హిస్టరీ నోట్సెవరు రాసిచ్చారో [illegible] ఎత్తిపొడిచాడు సుభాని.

వీళ్ళ మాటలతో ప్రమేయం లేనట్లు ఏదో ఆ[illegible] నలో వున్నాడు పరంధామ్. ఈ మిత్రత్రయం కా[illegible] వరండాలో నిలబడి వున్నారు. ఇంతలో స[illegible] వీళ్ళవైపుగా వచ్చింది. వాళ్ళు ముగ్గురూ మా[illegible] కున్నారు కానీ పరంధామేమీ పాలుపంచుకోలే[illegible]

"నాతో మాట్లాడవేమిటీ పరంధామ్?" ప్ర[illegible] చింది. చురుగ్గా చూశాడామెవైపు తననసలు [illegible] చడేమి ఈ మనిషి అని కాబోలు.

"హు.." అనుకుంటూ వెళ్ళిపోయింది.

"ఏరా! సత్యతో మాట్లాడవే?" అడిగాడు సు[illegible]

"నాకేం అవసరం?" ఆ సంభాషణ అం[illegible] ముగిసింది. ఒకవారం తర్వాత ఒక్కడే [illegible] సత్యవతికి. "బాగున్నావా?" పలకరి[illegible] ముఖం తిప్పుకున్నాడు.

"కాలేజీలో అందరూ నాతో మాట్లాడా[illegible] టారు. నువ్వేమిటసలు?" అహంకారమ[illegible] టల్లో.

నీ లెఖ్ఖేమిటన్నట్టు చూశాడు. కోపంగా [illegible]

నడుచుకుంటూ వెళ్ళింది. తమను గుర్తించని మగాళ్ళంటే కోపంకదూ ఆడాళ్ళకు.

మరుసటిరోజు లంచవర్లో ఒక్కడే చెట్టుకింద కూర్చొని చదువుకుంటున్నాడు పరంధామ్.

"పాలిటిక్స్ నోట్సిస్తావా?'' అన్న ప్రశ్నకు నిదానంగా తలెత్తిచూశాడు. ఎదురుగా సత్యవతి. ఎందుకో ఆమె వైఖరి మొదట్నుంచీ ఇష్టంలేదు. వాడిగా చూసి చదువుకోడంలో లీనమయ్యాడు. సత్యవతికి కోపం తారాస్థాయికి చేరింది. తనను ఓ పురుగుకింద చూసినట్లనిపించింది. నేరుగా ప్రిన్సిపాల్ రూమ్‌కెళ్ళింది.

"స్కార్! నన్ను కాలేజీ అయిపోయినాక కెమిస్ట్రీ లాబ్ వెనకాల కలుసుకుందాం రమ్మంటున్నాడు..'' చెప్పింది ఏడుపుగొంతుతో.

"ఎవరు?'' కంగారుపడ్డాడు ప్రిన్సిపాల్.

"పరంధామ్'' కోపంగా చెప్పింది.

"పరంధామా?'' నమ్మలేనట్లు చూశాడు.

"అవును సార్!'' గట్టిగా చెప్పింది.

సత్యవతి మగపిల్లల్ని ఏడిపిస్తుందని తెలుసు. ఒకటి రెండు కేసులు అతనిదాకా వచ్చినవీ వున్నాయి. 'ఈపిల్లే ఏదో చేసుంటది' లోపల అనుకున్నాడు.

"సస్పెండ్ చేయండి సార్!'' అంది ఏడుస్తూ.

"దేనికి?'' అర్థంకానట్లు చూశాడు.

"నన్నంత మాటంటాడా?''... గొంతులో ఐశ్వర్యపు అహంకారం.

"నేచూస్తాలే వెళ్ళు'' విసుగ్గా అన్నాడు.

ఒక్కగంటలోనే పదిమంది విద్యార్థినీ విద్యార్థుల్ని వెంటేసుకుని వచ్చి పరంధామ్ తన పట్ల అసభ్యంగా ప్రవర్తించాడని కంప్లయింట్ రాసిచ్చింది. తరువాత రోజు వాళ్ళ నాన్న వచ్చి నానా యాగీ చేశాడు. ఈ విషయంలో పరంధామ్ మీద చర్య తీసుకోకపోతే... గవర్నమెంటులో తన బంధువు పెద్దాఫీసరనీ.. నీ అంతు చూస్తానని ప్రిన్సిపాల్‌ని బెదిరించాడు. చాలామంది విద్యార్థినీ విద్యార్థులు తమ సానుభూతిని సత్యవతివైపే తెలిపారు. మరామె డబ్బుకో నోటికో దడిసి కావచ్చు. కనీసం అట్లా నటించారు. అర్జునరావు, సుభాని సైలంటయిపోయారెందుకో.

అతి సున్నిత మనస్కుడైన పరంధామ్ ఇంట్లోనే దాక్కొని ఏడుస్తూనే వున్నాడు.

"కాలేజీకెళ్ళడం లేదేం?'' అడిగింది వాళ్ళమ్మ మూడోరోజు.

"నేను పోనమ్మా!'' అన్న సమాధానం విని ఇంకా తరచి అడగలేకపోయింది. ఏదో బలమైన కారణముంటే తప్ప అలా అనడని తెలుసాతల్లికి.

"మరేంచేస్తావు?'' ఆరాటమాతల్లి గొంతులో.

"ఏదైనా ఉద్యోగం'' బదులిచ్చాడు.

కొడుకంటే పంచప్రాణాలాతల్లికి. అతనేదంటే అదే. భర్త పోయిన దగ్గర్నుండీ రెండెకరాలమీదొచ్చే ఆదాయంతోనే కాలం వెళ్ళదీస్తున్నారు.

దగ్గర బంధువుల్ని వాకబు చేయగా ఆమె పిన్నికొడుకు హైదరాబాదులో వ్యాపారంలో స్థిరపడ్డట్టు తెలిసింది. రెండ్రోజుల తరువాత బయల్దేరారు.

స్వతహాగా బంధుప్రీతిగల జనార్ధనరావు తన అక్కను బాగానే ఆదరించాడు. పరంధామ్‌ని తనదగ్గరే ఉద్యోగిగా ఉంచుకున్నాడు. పిల్లవాడి నెమ్మదితనం... సూక్ష్మబుద్ధి... నిజాయితీ బాగా నచ్చింది.

కాలక్రమంలో తన ఏకైక కూతురు పరంధామ్‌ని ఇష్టపడటంతో పెళ్ళి చేశాడు. వ్యాపారాలన్నీ ఇప్పుడు పరంధామే చూసుకుంటున్నాడు. ఇప్పుడు దాదాపు యజమాని. వయసు పరంధామయ్యగా మార్చింది.

గతం ఒక్కసారి కళ్ళముందు గిర్రున తిరగ్గా నిట్టూరుస్తూ పోర్టికోలో కారాపాడు.

రాత్రి పడుకున్నాడన్న మాటేగానీ ఆలోచనలతో సతమతమవుతున్నాడు. అప్పుడు తననెంతగా అవమానించిందీసత్యవతి. ఏనాడూ తనామెను పట్టించుకోలేదు. తనామెకు ఏం ద్రోహం చేసిందీ ఇప్పటికీ అర్థంకాలా. కానీ... ఆమె.. చాలా.. క్రూరంగా.. దారుణంగా ప్రవర్తించింది. నిజంగా తట్టుకోలేకపోయాడు. తలచుకుంటే వళ్ళు మరిగిపోయేది.

ఇంకో కోణం నుంచి ఆలోచించాడు. ఒకవేళ తన చదువు అట్లాగే సాగుంటే... మహాఅయితే ఏ గుమస్తాగానో స్థిరపడి ఉండేవాడేమో. ఇప్పుడు తను ఆనాటి సంఘటనకి కసి తీర్చుకోదల్చుకుంటే... చాలా సులభం.. డబ్బు.. పలుకుబడి.. అవసరమైతే ఏమైనా చేయించగలడు.

ఆ ఇల్లు తనే వేలంలోకొని సామాను బైటకి విసిరేస్తూ.. సత్యవతిని రోడ్డుకీడ్చి.. ఎదురుగా నిలబడి కసిగా నవ్వాలనిపించింది. మనసు ప్రతీకారం కోసం ఊగిసలాడింది. నిద్రపట్టక చాలాసేపు స్థబ్దుగా ఉండిపోయాడు.

అప్పుడు మెంటల్ మెచ్యూరిటీ లేక తను పెరిగిన ధనగర్వపు వాతావరణ ప్రభావంతో.. తన్నవమానించిందని, ఈనాడు ఇంత వయసొచ్చి.. కొద్దో గొప్పో జ్ఞానం సంపాదించి సమాజంలో ఒకస్థానం సంపాదించి. తనూ ఆవిధంగా ఎలా ప్రవర్తించగలడు. నో.

మనసు తేలికైంది. జీవనధర్మం అంతర్మధనంలో నుంచి బయటపడింది.

అవసరమైతే సహాయం మాత్రమే చెయ్యగలడు. ఉదయాన్నే సత్యవతి దగ్గరకెళ్ళి ఆమె పరిస్థితిని కనుక్కొని వీలయినంత చేయూత ఇద్దామనుకొని ప్రశాంతంగా నిద్రపోయాడు.

అపకారికి.. ఉపకారం... నెపమెన్నక.

★

భలే వృషభం

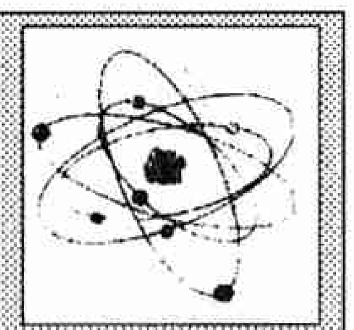

బాల్టువా కొండ అనే గ్రామం అస్సాంలో ఒక మారుమూలన వున్నది. ఈ గ్రామవాసులు సరదాగా ఓ పందెం పోటీని నిర్వహించడం జరిగింది. బండి నిండుగా సామాగ్రి వేసుకుని లాక్కుంటూ 900 అడుగుల ఎత్తున్న కొండ మొదట ఎక్కిన ఎద్దుకు ప్రథమ బహుమతి అని పందెం వేసుకున్నారట. బయలుదేరిన పది బండ్లలో ఒకే ఒక ఎద్దు మాత్రం ఈ పందెం సాధించి ఎక్కగలిగింది. కానీ వెంటనే ఆ వృషభ రాజం మరణించింది. ఆ కొండ మీదే ఆ వృషభం సమాధిని నిర్మించడం జరిగింది.

వింత ఆచారం

ఆఫ్రికాలోని నంది తెగలో పెళ్ళి వయసుకు వచ్చిన మగవాళ్ళు తమ భార్యలను ఎన్నుకోవడం కోసం ఒక వింత ఆచారాన్ని పాటిస్తారు. తెరచాప లాంటి పెద్ద టోపీ తలపై పెట్టుకొని, తాను పట్టుకున్న పక్షులన్నింటినీ దానికి చిన్న తాళ్ళతో కట్టుకుంటూ వెళతారు. ఆఖరుకు ఆ పక్షులన్నీ కూడగట్టుకుని ఆ టోపీతో సహా గాలిలోకి ఎగిరిపోతాయి. ఆ టోపీ ఎవరిగుడిసె మీదుగా ఎగిరితే, ఆ ఇంట్లో పెళ్ళీడుకు వచ్చిన పిల్ల వుంటే అతడు పెళ్ళాడవచ్చు.

భలే మంచి నది

మనదేశంలోని రాజస్థాన్‌లోని జైపూర్‌లో వున్న 'సాంభార్' అనే నది నీళ్ళు సంవత్సరంలో 8 నెలలు ఉప్పుగా వుంటాయి. ఆ తరువాత 4 నెలలు స్వచ్ఛమయిన మంచి నీరుగా ఉంటాయి. ఈ 4 నెలలూ ఆ నీటిని సేద్యానికి వాడతారు. ఉప్పుగా వున్న 8 నెలలూ సముద్రపు నీటి నుంచి తయారు చేసినట్లు 'ఉప్పు' తయారు చేస్తారు. ఈ 8 నెలల కాలంలో 2 మిలియన్ టన్నుల ఉప్పు తయారు చేయబడి చుట్టుప్రక్కల రాష్ట్రాలకు కూడా సప్లై చేస్తున్నారు.

- పి.వి.రమణకుమార్